

Lietas izskatīšana mutvārdu procesā

Lietu mutvārdu procesā Augstākā tiesa parasti izskata trīs tiesnešu sastāvā, izņemot gadījumus, kad pieņemts lēmums par lietas izskatīšanu paplašinātā sastāvā – ne mazāk kā septiņu tiesnešu kolēģijā.

Tiesas sēdes kārtība ir šāda:

1. sēdes priekšsēdētājs atklāj tiesas sēdi, paziņo izskatāmo lietu un noskaidro, kuri lietas dalībnieki ir ieradušies, viņu personību un pārstāvju pilnvarojumu. Kā personību apliecinošs dokuments der pase vai personas apliecība (ID karte). Ja pilnvarojums pārstāvēt lietas dalībnieku ietverts lietas materiālos, tad atsevišķu pilnvarojumu apliecinošu dokumentu nav nepieciešams uzrādīt, tomēr jāņem vērā, ka kasācijas instancē lietu var vest pati fiziskā persona, juridiskām personām – amatpersona, vai advokāts, kura tiesības bez pilnvaras apliecina arī orderis lietas vešanai kasācijas instancē. Lietas dalībnieku neierašanās nav šķērslis lietas izskatīšanai, ja vien viņiem pienācīgi paziņots par kasācijas instances tiesas sēdes laiku un vietu;
2. sēdes priekšsēdētājs paziņo tiesas sastāvu (prokuroru un tulku, ja tādi piedalās) un izskaidro lietas dalībniekiem viņu tiesības pieteikt noraidījumus, kā arī citas procesuālās tiesības un pienākumus (ja lietas dalībnieki to vēlas);
3. tiesa izlemj lietas dalībnieku pieteikumus, kas saistīti ar lietas izskatīšanu (piemēram, par tulka pieaicināšanu);
4. tiesnesis-referents ziņo par lietu;
5. kasācijas sūdzības iesniedzējs vai prasītājs (ja kasācijas sūdzību iesniegušas abas puses) sniedz paskaidrojumus. Pēc tam paskaidrojumus sniedz pārējie lietas dalībnieki. Ja prokurors iesniedzis kasācijas protestu, tad viņš runā pirmais. Tiesneši lietas dalībniekiem var uzdot jautājumus;
6. replikas (katrai pusei viena);
7. ja prokurors piedalās lietā, kurā nav iesniegts kasācijas protests, viņš dod atzinumu pušu paskaidrojumiem un replikām;
8. sēdes priekšsēdētāja paziņojums, ka:
  1. tiesa aiziet apspriežu istabā, lai taisītu spriedumu (pēc apspriedes tiek paziņota sprieduma rezolutīvā daļa – apelācijas instances tiesas spriedums tiek atstāts negrozīts, atcelts, atcelts daļā vai

- grozīts – un tiek paziņots datums, kad būs pieejams pilns spriedums) vai
2. lieta nododama izskatīšanai Augstākās tiesas sēdē paplašinātā sastāvā, vai
  3. spriedums tiks paziņots tiesas sēdē, kas tiek noteikta nākamo 14 dienu laikā.